

Stan Illinois
Departament Praw Człowieka

IDHR

Zgłaszanie zarzutów o dyskryminację

W RAMACH USTAWY O PRAWACH CZŁOWIEKA STANU ILLINOIS

ILLINOIS DEPARTMENT OF
 Human Rights

Co przewiduje prawo

*Jak złożyć skargę
w sprawie
dyskryminacji*

Departament Praw Człowieka stanu Illinois

Departament Praw Człowieka stanu Illinois („IDHR”) jest agencją stanową odpowiedzialną za egzekwowanie Ustawy o Prawach Człowieka stanu Illinois („Ustawa”).

MISJA

Misją IDHR jest zapewnienie wszystkim osobom w stanie Illinois wolności od bezprawnej dyskryminacji oraz ustanowienie i promowanie równych szans oraz akcji afirmacyjnej jako polityki stanu dla wszystkich jego mieszkańców.

Kim jest rzecznik praw obywatelskich?

Ustawa o prawach człowieka stanu Illinois *Illinois Human Rights Act* (775 ILCS 5)¹ („Ustawa”) zabrania dyskryminacji w zakresie zatrudnienia, kredytów finansowych, lokali publicznych i transakcji na rynku nieruchomości z powodu rasy, koloru skóry, religii, płci (w tym ciąży i molestowania seksualnego), narodowości, pochodzenia, wieku, statusu ochrony, stanu cywilnego, niepełnosprawności, orientacji seksualnej (w tym tożsamości płciowej), statusu obywatelskiego i ograniczeń językowych w zatrudnieniu, historii aresztowań w zatrudnieniu i zakwaterowaniu, statusu rodzinnego w zakwaterowaniu (rodziny z dziećmi poniżej 18 roku życia) i innych.

Empleo: la ley protege a las personas de la discriminación en todos los términos y condiciones de empleo, incluida la contratación, la selección, el ascenso, el traslado, el pago, la permanencia en el cargo, el despido y las medidas disciplinarias.

Zatrudnienie: Prawo chroni osoby przed dyskryminacją w zakresie wszystkich warunków zatrudnienia, w tym zatrudniania, wyboru, awansu, przeniesienia, wynagrodzenia, kadencji, zwolnienia i dyscypliny. Sprawiedliwe mieszkalnictwo (transakcje na rynku nieruchomości): Dyskryminacja przy sprzedaży lub wynajmie nieruchomości mieszkalnych lub komercyjnych jest niezgodna z prawem. Kilka przykładów takiej dyskryminacji to:

- Odmowa zawarcia transakcji dotyczącej nieruchomości z daną osobą
- Zmiana zasad, warunków lub przywilejów transakcji.
- Odmowa zapewnienia mieszkania rodzinom z dziećmi.
- Odmowa wprowadzenia racjonalnych udogodnień/modyfikacji dla osób niepełnosprawnych.
- Wprowadzanie w błąd, że nieruchomość nie jest dostępna do wynajęcia lub sprzedaży.
- Stosowanie ogłoszeń, formularzy lub pytań sugerujących zakazaną dyskryminację.

¹ Ustawa o prawach człowieka stanu Illinois („Ustawa”) jest dostępna pod adresem:
<https://ilga.gov/legislation/ilcs/ilcs5.asp?ActID=2266&ChapterID=64>

Kredyt finansowy: Wszystkie instytucje finansowe prowadzące działalność w stanie Illinois mają zakaz dyskryminacji w przyznawaniu kredytów hipotecznych, komercyjnych lub osobistych pożyczek i kart kredytowych.

Miejsca użyteczności publicznej: Dyskryminacja w pełnym i równym korzystaniu z udogodnień, towarów oraz usług w jakimkolwiek miejscu użyteczności publicznej, np. w obiekcie działalności, rekreacji, zakwaterowania, rozrywki lub obiekcie komunikacyjnym, jest niezgodna z prawem.

Molestowanie seksualne w edukacji: Prawo zakazuje niechcianych założeń o charakterze seksualnym lub próśb o przysługi seksualne wystosowywanych w kierunku studentów przez kierownika, członka wydziału, członka personelu administracyjnego lub asystenta nauczyciela w publicznej lub prywatnej instytucji edukacyjnej, gdy takie zachowanie ma negatywny wpływ na wyniki ucznia, tworzy niekomfortową, wrogą lub obraźliwą atmosferę, lub jest warunkiem realizacji możliwości akademickich lub pozaszkolnych.

Możesz mieć możliwość złożenia skargi o dyskryminację do IDHR, jeśli:

- 1) zdarzyła ci się dyskryminacja w traktowaniu przez objętą ubezpieczeniem osobę, firmę, pracodawcę, organizację pracy, agencję zatrudnienia lub agencję rządową
- 2) postępowanie było związane z twoim statusem w jednej z klas chronionych;
- 3) postępowanie było związane z twoim statusem w jednej z klas chronionych;
- 4) zarzuty wnoszą się jak najszybciej po wystąpieniu dyskryminacji i w terminie określonym w Ustawie.

Jak złożyć skargę?

Jeśli uważasz, że doszło do naruszenia twoich praw, możesz zgłosić swoje obawy lub okoliczności ewentualnej

dyskryminacji do IDHR na różne sposoby - w tym poprzez złożenie oficjalnego Arkusza Informacyjnego Skarżącego (CIS) (dostępnego na stronie internetowej IDHR) lub kontaktując się z pracownikami IDHR. Pracownicy IDHR zapoznają się z twoim formularzem CIS i informacjami, przeprowadzą z tobą rozmowę i omówią sporządzenie formalnego oskarżenia, jeśli twoje zarzuty są objęte Ustawą. Musisz podpisać i opatrzyć datą oskarżenie pod przysięgą lub bez przysięgi. Personel IDHR nie sugeruje powodów do złożenia wniosku, ale omówi różne rodzaje dyskryminacji i wyjaśni procedury składania wniosku. Ponadto, w razie potrzeby, IDHR może przekazać skierowania do innych agencji.

Co OSOBY SKŁADAJĄCE SKARGĘ powinny nam powiedzieć, składając skargę:
Składając skargę o dyskryminację, należy podać jak najwięcej szczegółowych informacji.

- Należy podać swoje imię i nazwisko, adres pocztowy, adres e-mail oraz numer telefonu do kontaktu, a także dane osoby kontaktowej, jeśli kontakt nie będzie możliwy.
- Podać dokładne i pełne informacje (w tym imię (imiona), adres (adresy) i numer (numery) telefonu) pracodawcy, związku, osoby fizycznej lub innej organizacji, która twoim zdaniem dopuściła się dyskryminacji.
- Podać ostatnią datę, kiedy domniemana dyskryminacja miała miejsce.
- Podać nazwiska i informacje kontaktowe świadków oraz kopie wszelkich istotnych dokumentów.

Formularze do wniesienia oskarżenia są dostępne na stronie internetowej IDHR. Zarzut dyskryminacji może zostać wniesiony do IDHR mailem, pocztą, faksem lub osobiście. Prosimy o kontakt z IDHR bezpośrednio pod numerem (312) 814-6200 lub na adres e-mail idhr.intake@illinois.gov w celu sprawdzenia godzin pracy i możliwości umówienia terminu, jeśli chcesz

wnieść oskarżenie osobiście. Kopia oskarżenia i wstępny wniosek o udzielenie informacji zostaną doręczone wymienionemu Pozwanemu (osobie lub podmiotowi, który twoim zdaniem dopuścił się dyskryminacji) w terminie określonym w Ustawie.

Mediacja

Posiedzenie mediacyjne jest alternatywą dla dochodzenia i może przynieść szybkie rozstrzygnięcie zarzutów. Mediacja jest nieformalną, bezpłatną procedurą, w ramach której Skarżący i Pozwani (zwani „Stronami”) spotykają się dobrowolnie z przeszkolonym i certyfikowanym mediatorem IDHR, który pomaga im zbadać możliwości rozwiązania sprawy. Procedura mediacji jest poufna.

Podczas mediacji (która może trwać cztery lub więcej godzin) w roli doradców mogą być obecni adwokaci. Mediator IDHR nie narzuca stronom żadnych decyzji. Przyjęcie ugody nie jest równoznaczne z przyznaniem się do winy przez Pozwanego.

Warunki ugody mogą obejmować elementy pieniężne i/lub niepieniężne. Po zawarciu ugody mediacyjnej obie strony mają krótki okres na odstąpienie od ugody. Jeśli strony nie są w stanie osiągnąć porozumienia, oskarżenie przechodzi do etapu dochodzenia.

Dochodzenie

Sprawa przechodzi do etapu dochodzenia, jeśli strony nie wezmą udziału w mediacji lub jeśli mediacja nie zakończy się pomyślnie. Pozwani i Skarżący mają obowiązek współpracować w dochodzeniu prowadzonym przez IDHR. IDHR ma również prawo do wezwania do sądu odpowiednich dokumentów i osób.

Rolą IDHR jest przeprowadzenie bezstronnego dochodzenia w sprawie zarzutów zawartych w oskarżeniu. Śledczy przydzielony do sprawy może kontaktować się i przesłuchiwać odpowiednich świadków oraz uzyskiwać istotne dokumenty od stron. **Pozwani mają zachować wszelkie dane związane z oskarżeniem; Ponadto Pozwani mają zakaz działań odwetowych wobec osób, które wniosły zarzuty lub w inny sposób uczestniczyły w dochodzeniu w sprawie oskarżenia.** Osoba, która uważa, że była obiektem działań odwetowych, może złożyć skargę do IDHR.

Posiedzenie wyjaśniające

Strony mogą być
zobowiązane do wzięcia

udziału w posiedzeniu wyjaśniającym, które jest posiedzeniem prowadzonym przez śledczego IDHR. Posiedzenie wyjaśniające jest narzędziem dochodzeniowym mającym na celu zapewnienie dokładnego dochodzenia lub wcześniejszej dobrowolnej ugody. Każda ze stron przedstawia swoją stronę sporu i odpowiada na zarzuty strony przeciwnej. Niestawienie się na posiedzenie wyjaśniające bez uzasadnionej przyczyny może skutkować oddaleniem oskarżenia w przypadku Skarżącego lub niewniesieniem zarzutów wobec Pozwanego.

Jeśli organizowane jest posiedzenie wyjaśniające, każda ze stron może przyprowadzić pełnomocnika, jeśli ten złoży „Zawiadomienie o stawiennictwie”. Jednakże rola adwokatów jest ściśle doradczą i nie mogą zeznawać na posiedzeniu, z wyjątkiem spraw, o których mają wiedzę z pierwszej ręki, ani nie mogą zadawać bezpośrednich pytań żadnej ze stron.

Nie ma wymogu, aby którakolwiek ze stron była reprezentowana przez adwokata.

Osoba prowadząca dochodzenie zadba, aby wszystkie strony miały pełną i uczciwą możliwość przedstawienia faktów oraz dowodów. Skarżący, którzy nie są reprezentowani przez adwokata, mogą przyprowadzić na posiedzenie przyjaciela lub krewnego w celu uzyskania porady i wsparcia moralnego, jednakże osoba ta może zeznawać tylko w sprawach, o których wie z pierwszej ręki w związku z oskarżeniem. Ponadto Skarżący może przyprowadzić na posiedzenie tłumacza lub – w razie potrzeby – IDHR może skorzystać z usług tłumacza. Świadkowie mogą również uczestniczyć w posiedzeniu wyjaśniającym, ale ich obecność zależy od uznania osoby prowadzącej dochodzenie.

Śledczy zadaje pytania stronom i daje Skarżącym oraz Pozwanym możliwość udzielenia odpowiedzi i/lub obalenia twierdzeń drugiej strony. W tym czasie obie strony mają możliwość przedstawienia dokumentów lub zeznań na poparcie swojego stanowiska. Osoba prowadząca dochodzenie może określić i zażądać dalszej dokumentacji niezbędnej do zbadania zarzutu.

Śledczy sporządza nieformalne notatki z oświadczeń i odpowiedzi. Zgodnie z przepisami IDHR te notatki z dochodzenia są poufne i nie mogą być przekazywane żadnej ze stron. Posiedzenie nie jest formalnym przesłuchaniem i IDHR nie sporządza stenogramów.

Jeśli prowadzący dochodzenie nie organizuje posiedzenia wyjaśniającego, zbiera fakty oraz dowody w ramach oddzielnych kontaktów ze Skarżącymi i Pozwanymi.

Ustalenia i rozstrzygnięcia

Po przeprowadzeniu dochodzenia przygotowywany jest pisemny raport z zaleceniem, czy istnieją „istotne dowody” na naruszenie przepisów Ustawy, czy też nie. Stwierdzenie „istotnych dowodów” oznacza, że istnieje wystarczająca ilość dowodów, aby zarzut został rozstrzygnięty przez sąd orzekający, a Skarżący ma możliwość, w terminie określonym w Ustawie, aby:

- 1) zawnioskować do IDHR o złożenie skargi w imieniu Skarżącego do Komisji ds. Praw Człowieka stanu Illinois („Komisja”), agencji stanowej, która prowadzi przesłuchania w sprawie skarg złożonych na podstawie Ustawy; LUB
- 2) wnieść powództwo cywilne do właściwego miejscowo stanowego sądu okręgowego.

W przypadku spraw mieszkaniowych lub jeżeli osoba składająca skargę zwróci się do IDHR o złożenie skargi do Komisji, zostanie przydzielony prawnik IDHR, który pomoże stronom w rozwiązaniu lub tzw. mediacji sprawy. Jeżeli ugoda nie zostanie osiągnięta, IDHR złoży w imieniu skarżącego skargę o naruszenie praw obywatelskich do Komisji. Ciężar udowodnienia winy przed Komisją spoczywa na skarżącym.

Jeśli IDHR stwierdzi „brak istotnych dowodów” na dyskryminację, oskarżenie zostanie oddalone. W terminie określonym w Ustawie Skarżący może 1) złożyć skargę do Komisji LUB 2) rozpocząć postępowanie cywilne w stanowym sądzie okręgowym o odpowiedniej właściwości. (W przypadkach mieszkaniowych zastosowanie ma tylko opcja 1). Ponadto, w terminie określonym w Ustawie, Pozwany może złożyć Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Komisji, jeżeli IDHR wyda tzw. „Zawiadomienie o niewykonaniu zobowiązania”. Od ostatecznych zarządzeń Komisji można się odwołać do właściwego sądu apelacyjnego.

Jak długo trwa ta procedura?

porozumieniem stron. IDHR dokłada wszelkich starań, aby terminowo zakończyć dochodzenie, jednak czas trwania dochodzenia może być różny. Czas ten może zostać przedłużony za pisemnym porozumieniem stron. Jeżeli jedna lub obie strony odmówią podpisania przedłużenia i jeżeli IDHR nie wyda orzeczenia w terminie określonym w Ustawie, Skarżący może złożyć skargę do Komisji LUB rozpocząć postępowanie cywilne w stanowym sądzie okręgowym o odpowiedniej właściwości. Jeżeli Skarżący nie wnieśnie skargi do Komisji lub nie rozpocznie postępowania cywilnego w stanowym sądzie okręgowym w terminie określonym w Ustawie, dalsze działania w tej sprawie nie będą podejmowane. (Przedłużenie terminu nie jest konieczne w sprawach mieszkaniowych, a dochodzenie zostanie zakończone w terminie określonym w ustawie, chyba że jest to niewykonalne).

Czas na zakończenie dochodzenia jest określony w ustawie i może zostać przedłużony za pisemnym

Komisja Praw Człowieka Stanu Illinois

La Comisión es una agencia estatal separada que lleva a cabo audiencias públicas de quejas sobre denuncias por discriminación presentadas por el IDHR o el Demandante, y revisa las desestimaciones del IDHR de una denuncia por discriminación. Es una agencia judicial neutral para resolver disputas de discriminación ilegal definidas en la Ley.

Siedmiu Komisarzy, w panelach składających się z trzech członków, rozpatruje odrzucenie zarzutów o dyskryminację przez IDHR po przeprowadzeniu dochodzenia przez IDHR. Jeżeli Komisja uchyli decyzję o odrzuceniu, Skarżący lub IDHR mogą złożyć skargę w Komisji w jej Sekcji Prawa Administracyjnego (Administrative Law Section, ALS). Jeżeli Komisja podtrzyma decyzję o odrzuceniu wniosku przez IDHR, Skarżący może złożyć odwołanie do Sądu Apelacyjnego Stanu Illinois.

Za pośrednictwem sekcji ALS strony rozpatrują skargi dotyczące zarzutów dyskryminacji. Procedury postępowania administracyjnego są przedstawiane doświadczonym Sędziom Prawa Administracyjnego (Administrative Law Judges, ALJs). Strony mogą być reprezentowane przez pełnomocnika lub mogą działać bez pełnomocnika. Dla wszystkich stron dostępny jest również pełen zakres pisemnych usług informacyjnych i medacyjnych.

Jeśli Skarżący odniesie sukces w ramach ALS, sędzia może nakazać środki zaradcze dozwolone przez Ustawę, aby zadośćuczynić Skarżącemu. Zadośćuczynienie może obejmować zaległe wynagrodzenie, utracone korzyści, wyczyszczenie akt osobowych, szkody emocjonalne, zatrudnienie, awans, przywrócenie do pracy, przedpłata, jeśli przywrócenie do pracy nie jest możliwe, oraz opłaty i koszty procesowe. Ustawa nie przewiduje odszkodowań karnych ani odszkodowań mających na celu ukaranie pracodawcy.

Bardziej szczegółowe informacje na temat Komisji i jej procedur można znaleźć na stronie internetowej: www.illinois.gov/ihr

Stosunki z agencjami federalnymi i sądem federalnym

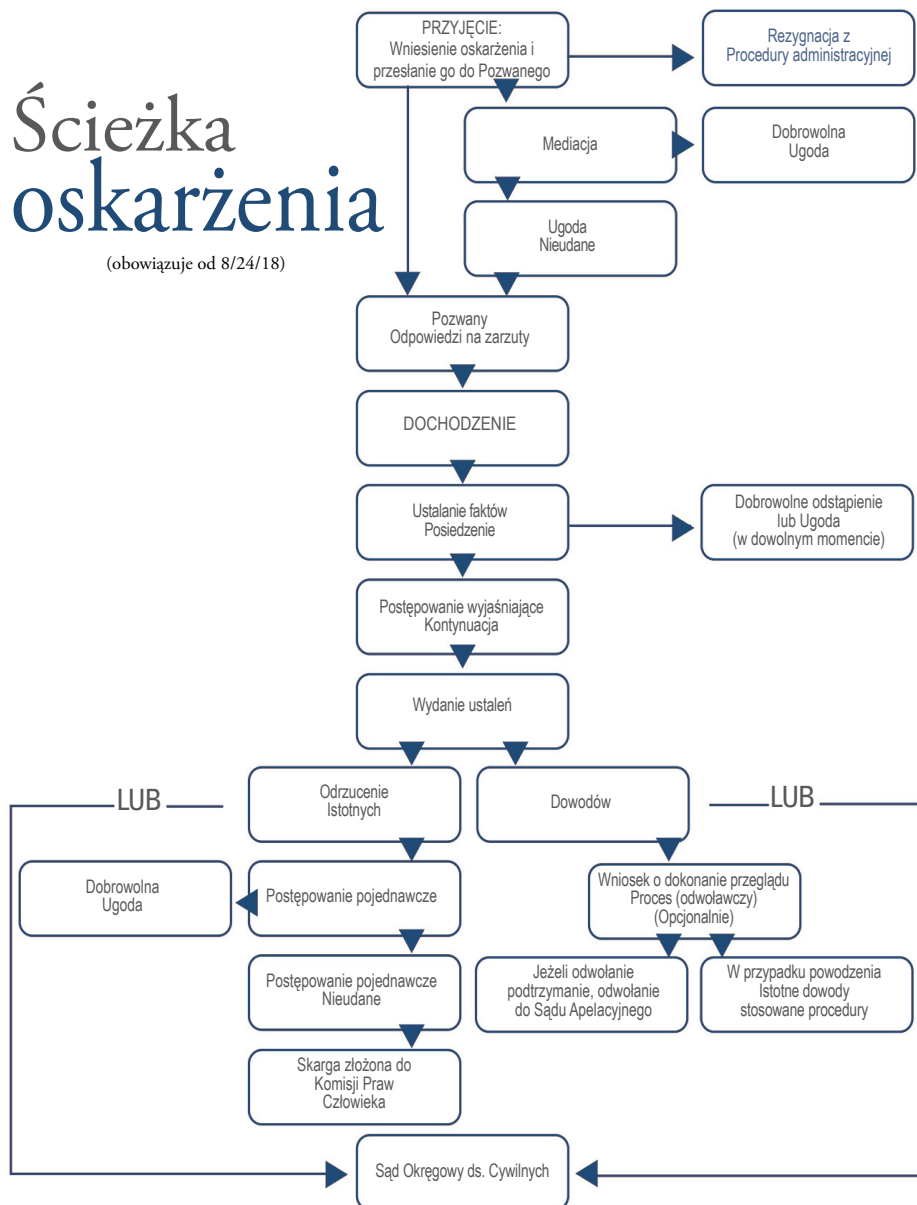
W celu zachowania federalnych praw Skarżącego IDHR automatycznie składa kwalifikujące się zarzuty dotyczące zatrudnienia w amerykańskiej Komisji ds. Równego Zatrudnienia (Equal Employment Opportunity Commission, „EEOC”) i prowadzi dochodzenie w imieniu EEOC zgodnie z warunkami porozumienia o współpracy między tymi agencjami. Podobnie sprawy mieszkaniowe składa się w Amerykańskim Departamencie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast (Department of Housing and Urban Development, HUD).

Skarżący w sprawie o zatrudnienie może w każdej chwili zażądać od EEOC tzw. Zawiadomienia o prawie do pozwania w celu wniesienia sprawy do sądu federalnego. Jeśli w sądzie federalnym zostanie złożona skarga dotycząca tych samych kwestii, które zostały zgłoszone do IDHR, a Skarżący nie wycofał oskarżenia z IDHR, pozwany powinien dostarczyć kopię skargi do IDHR, a IDHR na ogół administracyjnie umorzy dochodzenie. Zgodnie z neutralną rolą IDHR przedstawiciele IDHR nie mogą udzielać porad prawnych Skarżącym ani Pozwanym.

ILLINOIS DEPARTMENT OF
Human Rights

Ścieżka oskarżenia

(obowiązuje od 8/24/18)

Inne usługi IDHR świadczane przez

Szkolenie: Instytut Szkoleń i Rozwoju (Institute for Training and Development - „Instytut”) prowadzi w całym stanie Illinois szkolenia mające na celu zwiększenie szacunku dla różnych kultur zarówno w miejscu pracy, jak i w domu. Korzystając z rzeczywistych scenariuszy, certyfikowani trenerzy przekazują informacje na temat przepisów i praktyk dotyczących sprawiedliwego zatrudnienia, sposobów rozwiązywania konfliktów poprzez lepsze zrozumienie i wymogi dotyczące braku dyskryminacji, takie jak np. zapobieganie molestowaniu seksualnemu. Materiały informacyjne są dostarczane w celu samodzielnego przestudiowania i jako narzędzia referencyjne w pracy. Instytut posiada certyfikację Instytutu Certyfikacji HS (HR Certification Institute) i oferuje moduły szkoleniowe certyfikacji HR. Dostępne są zarówno sesje publiczne, jak i prywatne. Za szkolenia na miejscu mogą obowiązywać opłaty. Aby uzyskać więcej informacji lub umówić się na szkolenie, zadzwoń pod numer (312) 814-2477.

Zamówienia publiczne: Wszystkie osoby i firmy zatrudniające 15 lub więcej osób w dowolnym czasie w ciągu 365-dniowego okresu bezpośrednio poprzedzającego datę zgłoszenia, które chcą prowadzić interesy z jakąkolwiek jednostką stanową w Illinois, muszą zarejestrować się w celu uzyskania numeru uprawnionego oferenta za pośrednictwem Działu Zamówień Publicznych, aby zagwarantować wdrożenie polityki równego zatrudnienia oraz postępowanie zgodne z zasadami i przepisami IDHR.

Egzekwowanie działań afirmacyjnych: Jednostka Łącznikowa Agencji Stanowej (State Agency Liaison Unit) monitoruje i zapewnia pomoc techniczną stanowym agencjom wykonawczym w zakresie równych szans zatrudnienia oraz akcji afirmacyjnej („EEO/AA”). Jednostka reprezentuje również agencję w stanowym Międzyagencyjnym Komitecie ds. Pracowników Niepełnosprawnych (Interagency Committee on Employees with Disabilities, „ICED”).

Edukacja i świadczenie pomocy: Personel ds. świadczenia pomocy jest ramieniem IDHR odpowiedzialnym za public relations. W ramach ciągłych starań na rzecz informowania obywateli o kwestiach praw człowieka, pracownicy koordynują warsztaty, szkolenia, wydarzenia oraz programy skierowane do społeczności i organizacji obywatelskich, a także odpowiadają na prośby o informacje ze strony mediów i opinii publicznej.

Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z:

Prosimy o kontakt z IDHR bezpośrednio pod numerem (312) 814-6200 lub na adres e-mail idhr.webmail@illinois.gov w celu sprawdzenia godzin pracy biura i wstępnych rozmów.

Strona internetowa: www.illinois.gov/dhr

W Chicago:

555 West Monroe Street
7th Floor
Chicago, IL 60661
(312) 814-6200 o (800) 662-3942
(866) 740-3953 (TTY)
(312) 814-6251 Fax

W Springfield:

524 S. 2nd Street,
3rd Floor
Springfield, IL 62701
(217) 785-5100
(866) 740-3953 (TTY)
(217) 785-5106 Fax

W Marion:

2309 W. Main St.
Marion, IL 62959
(618) 993-7463
(866) 740-3953 (TTY)
FAX: (618) 993-7464

Niniejsza broszura ma służyć jako ogólny przewodnik do zrozumienia głównych usług i procedur IDHR. W niniejszym przewodniku nie ma odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące dyskryminacji, a każdy indywidualny przypadek może przebiegać inaczej niż jest to opisane. IDHR posiada szczegółowe przepisy i procedury, które stosuje do każdego przypadku. W razie jakichkolwiek pytań na którykolwiek z opisanych tematów prosimy o kontakt z najbliższym biurem IDHR.

Zgodnie z ustawą o amerykańcach z niepełnosprawnościami (Americans with Disabilities Act), Sekcją 504 ustawy Rehabilitacji (Rehabilitation Act) z 1973 roku, oraz Ustawą o Prawach Człowieka stanu Illinois (Illinois Human Rights Act), IDHR będzie dbać o to, aby wszystkie programy były łatwo dostępne i aby mogły z nich korzystać kwalifikujące się osoby niepełnosprawne. Koordynator ADA może udzielić dodatkowych informacji na temat wymogów dotyczących zgodności z przepisami pod numerem telefonu (217)785-5119 (866) (głosowo) lub 740-3953 (TTY).

IDHR zapewnia bezpłatne usługi pomocy językowej dla osób niemówiących po angielsku.

